

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.02.2011
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.12.2011
Avaldamismärge:	RT I, 09.12.2010, 14

Isikut tõendavate dokumentide seadus

Vastu võetud 15.02.1999

[RT I 1999, 25, 365](#)

jõustumine 01.01.2000

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
08.03.2000	RT I 2000, 26, 150	15.12.2000
21.03.2000	RT I 2000, 25, 148	29.03.2000
17.05.2000	RT I 2000, 40, 254	01.08.2000
08.11.2000	RT I 2000, 86, 550	02.12.2000
17.01.2001	RT I 2001, 16, 68	16.02.2001
07.03.2001	RT I 2001, 31, 173	07.04.2001
12.06.2001	RT I 2001, 56, 338	07.07.2001
19.06.2002	RT I 2002, 61, 375	01.08.2002
19.06.2002	RT I 2002, 63, 387	01.09.2002
15.10.2002	RT I 2002, 90, 516	01.12.2002
15.01.2003	RT I 2003, 13, 65	01.05.2003
22.01.2003	RT I 2003, 15, 87	27.02.2003
03.12.2003	RT I 2003, 78, 527	01.01.2004
17.12.2003	RT I 2004, 2, 4	16.01.2004
14.04.2004	RT I 2004, 28, 189	01.05.2004
14.12.2005	RT I 2006, 2, 3	01.07.2006
15.02.2006	RT I 2006, 12, 79	01.04.2006
17.05.2006	RT I 2006, 26, 191	01.08.2006
10.05.2006	RT I 2006, 26, 193	01.01.2007
07.06.2006	RT I 2006, 29, 221	28.08.2006, osaliselt 02.01.2007
14.11.2007	RT I 2007, 62, 394	jõustub Eesti lõplikul ühinemisel Euroopa Liidu ühtse viisaruumiga, osaliselt 21.12.2007 ja osaliselt 30.03.2008. EL Nõukogu 6. detsembri 2007. a otsus Schengeni acquis' sätete täieliku kohaldamise kohta Tšehhi Vabariigis, Eesti Vabariigis, Läti Vabariigis, Leedu Vabariigis, Ungari Vabariigis, Malta Vabariigis, Poola Vabariigis, Sloveenia Vabariigis ja Slovaki Vabariigis, artikkel 1 lõiked 1 ja 2 (avaldatud 8.12.2007, EL Teataja, L 323)
07.05.2009	RT I 2009, 27, 166	30.07.2009
26.11.2009	RT I 2009, 62, 405	01.01.2010
21.01.2010	RT I 2010, 7, 28	17.04.2010
25.11.2010	RT I, 09.12.2010, 1	01.01.2011, osaliselt 01.02.2011 ja osaliselt 01.01.2012

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Reguleerimisala

(1) Käesolev seadus kehtestab dokumendikohustuse ja reguleerib Eesti Vabariigi poolt Eesti kodanikele ja välismaalastele isikut tõendavate dokumentide väljaandmist.

(2) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

[RT I 2002, 61, 375- jõust. 01.08.2002]

§ 1¹. Välismaalane ja kolmanda riigi kodanik

(1) Välismaalane käesoleva seaduse tähenduses on:

1) Euroopa Liidu liikmesriigi, v.a Eesti, või Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigi või Šveitsi Konföderatsiooni kodanik (edaspidi *Euroopa Liidu kodanik*);

2) kolmanda riigi kodanik.

(2) Kolmanda riigi kodanik käesoleva seaduse tähenduses on isik, kes ei ole Eesti ega Euroopa Liidu kodanik.

[RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]

§ 2. Isikut tõendav dokument

(1) Isikut tõendav dokument (edaspidi *dokument*) on riigiasutuse poolt väljaantud dokument, kuhu on kantud kasutaja nimi ja sünniaeg või isikukood ning foto või näokujutis ja allkiri või allkirjakujutis, kui seadus või selle alusel kehtestatud õigusakt ei sätesta teisiti.

(2) Käesoleva seaduse alusel väljaantavad dokumendid on:

1) isikutunnistus;

1¹) digitaalne isikutunnistus;

[RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]

1²) elamisloakaart;

[RT I, 09.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

2) Eesti kodaniku pass;

3) diplomaatiline pass;

4) meremehe teenistusraamat;

5) välismaalase pass;

6) ajutine reisidokument;

7) pagulase reisidokument;

8) meresõidutunnistus;

9) tagasipöördumistunnistus;

10) tagasipöördumise luba.

(3) Dokumendi väljaandmisel arvestatakse Euroopa Liidu ja rahvusvaheliste organisatsioonide poolt dokumendile, selle käideldavusele ja väljaandmise turvalisusele esitatavaid nõudeid.

[RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

§ 3. Reisidokument, siseriiklik dokument ja digitaalseks isiku tõendamiseks ettenähtud dokument

[RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]

(1) Reisidokument on seaduses riigipiiri ületamiseks ettenähtud:

1) Eesti dokument;

2) välisriigi või rahvusvahelise organisatsiooni reisidokument (edaspidi *välisriigi reisidokument*), mis on tunnustatud Välisministeeriumi poolt.

[RT I 2003, 15, 87- jõust. 27.02.2003]

(2) Siseriiklik dokument on riigisiselt isiku tõendamiseks ettenähtud dokument, mis ei ole ette nähtud riigipiiri ületamiseks, kui seadus või välisleping ei sätesta teisiti.

(3) Digitaalseks isiku tõendamiseks ettenähtud dokument (edaspidi *digitaalne dokument*) on elektroonilises keskkonnas isiku tõendamiseks ja isikusamasuse kontrollimiseks ettenähtud dokument.

[RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]

§ 4. Käesolevas seaduses sätestamata dokument

(1) Eesti kodanik või välismaalane võib oma isikut tõendada ka käesolevas seaduses sätestamata kehtiva dokumendiga, kui dokumenti on kantud kasutaja nimi, foto või näokujutis, allkiri või allkirjakujutis ja sünniaeg või isikukood. Alla nelja-aastase Eesti kodaniku ja välismaalase dokumenti ei pea olema kantud fotot või näokujutist. Alla 15-aastase Eesti kodaniku ja välismaalase dokumenti ei pea olema kantud allkirja või allkirjakujutist.

(2) Eesti Vabariigi poolt väljaantav käesolevas seaduses sätestamata dokument peab olema kehtestatud seaduse või selle alusel antud õigusaktiga. Käesolevas seaduses sätestamata dokumendi suhtes ei kohaldata käesoleva seaduse 3. peatükki.

[RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

§ 4¹. Riigilõiv

Isikut tõendava dokumendi väljaandmise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määra järgi.

[RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]

2. peatükk DOKUMENDIKOHUSTUS

§ 5. Eesti kodaniku dokumendikohustus

(1) Eestis püsivalt viibival (elaval) Eesti kodanikul peab olema isikutunnistus.

(2) Isikutunnistust ei pea olema käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud alla 15-aastaselt Eesti kodanikul.

§ 6. Eestis püsivalt elava välismaalase dokumendikohustus

(1) Eestis kehtiva elamisõiguse alusel püsivalt elaval Euroopa Liidu kodanikul peab olema isikutunnistus.

(2) Eestis kehtiva elamisloa või elamisõiguse alusel püsivalt elaval kolmanda riigi kodanikul peab olema elamisloakaart.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse pärast Eestis elava välismaalase sünni registreerimist.

[RT I, 09.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

§ 7. Eestis ajutiselt viibiva välismaalase dokumendikohustus

(1) Eestisse saabuval, Eestis ajutiselt viibival ja Eestist lahkuval kolmanda riigi kodanikul peab olema kehtiv välisriigi reisidokument, Eesti välismaalase reisidokument või välisriigis väljaantud tagasipöördumist lubav dokument, kui välisleping ei näe ette teisiti.

(2) Reisidokumenti või tagasipöördumise luba ei pea olema alla 15-aastaselt kolmanda riigi kodanikul, kui tema nimi, sünniaeg ja foto või näokujutis on kantud teda saatva isiku reisidokumendi. Alla seitsmeaastase kolmanda riigi kodaniku foto või näokujutis ei pea olema kantud teda saatva isiku dokumendi.

(3) Eestisse saabuval, Eestis ajutiselt viibival ja Eestist lahkuval Euroopa Liidu kodanikul peab olema kehtiv kodakondsusjärgse riigi reisidokument või isikutunnistus. Reisidokumenti või isikutunnistust ei pea olema alla 15-aastaselt Euroopa Liidu kodanikul, kui tema nimi, sünniaeg ja foto või näokujutis on kantud teda saatva isiku reisidokumendi. Alla seitsmeaastase Euroopa Liidu kodaniku foto või näokujutis ei pea olema kantud teda saatva isiku reisidokumendi.

[RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]

§ 7¹. Dokumendikohustuse erisus

Vanglas kinni peetaval isikul ei pea olema isikutunnistust, elamisloakaarti ega Eesti Vabariigi poolt väljaantud reisidokumenti.

[RT I, 09.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

§ 8. Dokumendikohustus riigipiiri ületamisel

Dokumendikohustuse riigipiiri ületamisel sätestab riigipiiri seadus.

3. peatükk DOKUMENDI VÄLJAANDMINE JA KEHTETUKS TUNNISTAMINE [RT I 2002, 90, 516- jõust. 01.12.2002]

§ 9. Dokumendi vorm ja dokumenti kantavad andmed

(1) Dokumendi vormi, tehnilise kirjelduse ja dokumenti kantavate andmete loetelu [kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega](#).

(2) Dokumenti ei ole lubatud kanda andmeid, mille kandmist ei ole ette nähtud välislepingu, seaduse või selle alusel antud muu õigustloova aktiga.

(3) Dokumenti võib dokumendi kasutaja kohta kanda järgmisi isikuandmeid:

- 1) nimi;
- 2) sünniaeg ja -koht;
- 3) isikukood;
- 4) foto või näokujutis;
- 5) sugu;
- 6) kodakondsus;
- 7) sõrmejäljekujutised;
- 8) allkiri või allkirjakujutis;
- 9) silmaiirisekujutised;
- 10) juuste värv;
- 11) muud isikuandmed, kui see on ette nähtud välislepingu, seaduse või selle alusel antud muu õigustloova aktiga.

(4) [Kehtetu - RT I 2002, 90, 516- jõust. 01.12.2002]

(4¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud andmed võib dokumenti kanda ka digitaalselt.

(5) Dokumenti võib kanda digitaalset isiku tuvastamist võimaldavat informatsiooni, sealhulgas digitaalset tuvastamist võimaldavat krüptograafilist võtit ning sellele vastavat sertifikaati ja digitaalset allkirjastamist võimaldavat informatsiooni, sealhulgas digitaalset allkirjastamist võimaldavat krüptograafilist võtit ning sellele vastavat sertifikaati ning teisi digitaalseid andmeid. Käesolevas lõikes nimetatud andmete loetelu [kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega](#).

[RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]

(5¹) Tehnilised nõuded andmekandja kohta, millele võib kanda digitaalset dokumenti, [kehtestab siseminister määrusega](#). Andmekandja vastavust kehtestatud nõuetele hindab digitaalse dokumendi väljaandmiseks pädev asutus.

[RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]

(6) Vabariigi Valitsus võib määrusega kehtestada vanuse alampiiri, millest noorema isiku allkirja või allkirjakujutist dokumenti ei kanta.

[RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]

§ 9¹. Isikunime dokumenti kandmine

(1) Kui isikunimes on võõrtähti, kantakse isikunimi dokumenti Rahvusvahelise Tsiviillennundusorganisatsiooni (ICAO) ümberkirjutusreeglite kohaselt, säilitades võimaluse korral algupärased tähed.

(2) Kui isiku eesnimi ületab 15 tähemärki või perekonnanimi ületab 28 tähemärki, kantakse see dokumenti nii, et nime lõpust jäetakse kirjutamata tähed, mis andmevälja reale ei mahu.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud juhtudel kantakse isikunimi algupärasel kujul dokumendi (välja arvatud isikutunnistus, digitaalne isikutunnistus ja elamisloakaart) märkustelehele ning kanne kinnitatakse pitsatiga.

[RT I, 09.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

§ 9². Biomeetriliste andmete töötlemine

(1) Käesolevas seaduses sätestatud menetluste puhul võib isikult võtta biomeetrilisi andmeid ja neid töödelda.

(2) Biomeetrilised andmed käesoleva seaduse tähenduses on näokujutis, sõrmejäljekujutised, allkiri või allkirjakujutis ja silmairisekujutised.

(3) Biomeetriliste andmetega dokument on käesoleva seaduse tähenduses dokument, kuhu biomeetrilised andmed on kantud ka digitaalselt.

(4) Daktüloskopeerimine käesoleva seaduse tähenduses on sõrmejälgede võtmine.

(5) Dokumendi kasutaja kohta dokumendi väljaandmise menetluse käigus kogutud biomeetriliste andmete töötlemine on lubatud ainult seaduses sätestatud juhtudel ja tingimustel.

(6) Käesoleva paragrahvi lõige 5 ei laiene dokumendi alusel tehtavale dokumendi kasutaja isikusamasuse kontrollimisele dokumendi kasutajalt võetud biomeetriliste andmete võrdlemisel dokumenti kantud andmetega.

[RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]

§ 9³. Foto või näokujutise dokumenti kandmine

(1) Dokumenti kantakse dokumendi kasutaja foto või näokujutis, mis võimaldab dokumendi kasutaja isikusamasust üheselt kontrollida. Foto peab võimaldama näokujutise kandmist dokumenti ja näokujutise töötlemist. Fotol või näokujutisel peab isiku nägu alalõuast kuni otsmiku ülemise osani ning paremast kõrvast kuni vasaku kõrvani olema selgelt nähtav ning minimaalsete varjudega.

(2) Dokumenti kantud fotol või näokujutisel võib isik olla peakattega usulistel põhjustel tingimusel, et peakatte kandmine on usulises ühenduses kohustuslik ja on täidetud käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud nõuded.

(3) Isiku religioossetest tõekspidamistest tuleneva peakatte kandmise kohustuslikkuse kohta annab kirjaliku arvamuse Siseministeerium. Avalduses Siseministeeriumi arvamuse saamiseks esitatakse isiku nimi, sünniaeg või isikukood ja usulise ühenduse nimetus. Siseministeerium võib nõuda usuliselt ühendusest andmeid, mis on vajalikud isiku usulisse ühendusse kuulumise kindlakstegemiseks.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud juhtudel esitab isik dokumendi väljaandjale koos dokumendi taotlusega käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud arvamuse.

[RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]

§ 9⁴. Sertifikaatide dokumenti kandmine

(1) Dokumenti kantava digitaalset tuvastamist võimaldava sertifikaadi ja digitaalset allkirjastamist võimaldava sertifikaadi annab välja dokumendi väljaandja.

(2) Siseminister võib dokumenti kantava digitaalset allkirjastamist võimaldava sertifikaadi väljaandmiseks panna määrusega kohustusi muule Siseministeeriumi asutusele.

(3) Dokumendi väljaandja võib dokumenti kantava digitaalset allkirjastamist võimaldava sertifikaadi väljaandmiseks anda lepingu alusel üle kohustusi digitaalallkirja seaduse § 18 lõikes 1 nimetatud sertifitseerimisteenuse osutajale.

(4) Dokumendi väljaandja võib dokumenti kantava digitaalset tuvastamist võimaldava sertifikaadi tehnilise moodustamise anda lepingu alusel üle sellealast pädevust omavale teenuse osutajale.

(5) Digitaalset allkirjastamist võimaldava sertifikaadi dokumenti kandmisel ei kanta sertifikaati kasutusvaldkonna piirangute kirjeldust.

(6) Digitaalset tuvastamist võimaldav sertifikaat ja digitaalset allkirjastamist võimaldav sertifikaat on seotud dokumendi kasutaja isikuandmetega ja avalikult kontrollitavad isikukoodi kaudu.
[RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]

§ 10. Dokumendi väljaandmine

(1) Dokument antakse välja üksnes käesolevas seaduses sätestatud alustel.

(2) Kui dokumendi väljaandjal tekib põhjendatud kahtlus, et alla 15-aastasele isikule reisidokumendi andmine võib kahjustada tema huve, peab reisidokumendi väljaandmiseks olema eestkostetasutuse nõusolek.

(3) Vähemalt 15-aastane isik võib sooritada käesolevas seaduses sätestatud menetlustoiminguid iseseisvalt.
[RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

§ 11. [Kehtetu - RT I 2002, 90, 516- jõust. 01.12.2002]

§ 11¹. Isiku tuvastamine ja isikusamasuse kontrollimine dokumendi väljaandmisel

(1) Dokumendi väljaandmise taotlemisel kontrollib dokumendi väljaandja dokumendi taotleja isikusamasust kehtiva dokumendi ja isikut tõendavate dokumentide andmekogusse kantud isiku tuvastamise andmete alusel.

(2) Kui isikule ei ole eelnevalt välja antud käesolevas seaduses sätestatud dokumenti, tuvastab dokumendi taotleja isiku Politsei- ja Piirivalveamet. Isiku tuvastamise kohta kannab Politsei- ja Piirivalveamet isikut tõendavate dokumentide andmekogusse isiku tuvastamise andmed.
[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

§ 11². Biomeetriliste andmeteta dokumendi väljaandmise taotluse esitamine **[RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]**

(1) Biomeetriliste andmeteta dokumendi väljaandmiseks esitab isik või tema seaduslik esindaja taotluse dokumendi väljaandmiseks pädevale asutusele.

(2) Isik või tema seaduslik esindaja pöörduv dokumendi väljaandmise taotluse esitamiseks isiklikult dokumendi väljaandmiseks pädevasse asutusse käesolevas seaduses sätestatud dokumendi väljaandmise esmakordsel taotlemisel, kui isikule ei ole eelnevalt välja antud käesoleva seaduse § 15 lõikes 4 nimetatud dokumenti.

(3) Isik või tema seaduslik esindaja ei pea dokumendi väljaandmise taotluse esitamiseks isiklikult pöörduma dokumendi väljaandmiseks pädevasse asutusse käesolevas seaduses sätestatud dokumendi väljaandmise esmakordsel taotlemisel, kui isikul on kehtiv Eesti elamisluuba.

(4) Eesti kodanik või tema seaduslik esindaja võib isikutunnistuse väljaandmise taotluse esitada Eesti konsulaarametnikule, kes edastab selle isikusamasuse kontrollimise järel läbivaatamiseks Politsei- ja Piirivalveametile.
[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(5) Digitaalse isikutunnistuse taotluse võib isik või tema seaduslik esindaja esitada Eesti konsulaarametnikule, kes edastab selle isikusamasuse kontrollimise järel läbivaatamiseks Politsei- ja Piirivalveametile.
[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(6) Käesoleva paragrahvi lõigetes 4 ja 5 sätestatud juhtudel on isik või tema seaduslik esindaja kohustatud isiklikult pöörduma Eesti konsulaarametniku poole, kui talle ei ole eelnevalt välja antud muud käesoleva seaduse § 15 lõikes 4 sätestatud dokumenti.

(7) Biomeetriliste andmeteta dokumendi taotlemisel alla 15-aastasele või piiratud teovõimega taotlejale ei pea tema seaduslik esindaja taotluse esitamiseks isiklikult pöörduma dokumendi väljaandmiseks pädevasse asutusse või Eesti konsulaarametniku poole, kui seaduslikule esindajale

on välja antud käesoleva seaduse § 15 lõikes 4 nimetatud dokument või tal on kehtiv Eesti elamisluuba.

[RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]

§ 11³. Biomeetriliste andmeteta dokumendi väljaandmise taotluse esitamise erijuhud

(1) Kui dokumendi taotleja isiklik pöördumine dokumendi väljaandmiseks pädevasse asutusse on nõutav, kuid Eestis viibiva taotleja tervises seisund püsivalt ei võimalda tal dokumendi väljaandmise taotluse esitamiseks isiklikult pöörduda selleks pädevasse asutusse, võib dokumendi väljaandmise taotluse edastada dokumendi taotleja kirjalikul nõusolekul valla- või linnavalitsuse või hoolekandeaasutuse juhi volitatud töötaja pärast dokumendi taotleja isikusamasuse kontrollimist.

[RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolusid peab taotleja tõendama, lisades taotlusele linna- või vallavalitsuse või hoolekandeaasutuse kinnituse, et tema tervises seisund püsivalt ei võimalda taotluse esitamiseks isiklikult pöörduda selleks pädevasse asutusse.

[RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

(3) Kui dokumendi taotleja isiklik pöördumine dokumendi väljaandmiseks pädevasse asutusse on nõutav, võib Eestis vanglas kinni peetava isiku dokumendi väljaandmise taotluse edastada vangla direktori volitatud vanglatöötaja taotleja isikusamasuse kontrollimise järel, kui taotlejal ei ole võimalik isiklikult dokumendi väljaandmiseks pädevasse asutusse pöörduda.

[RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]

(4) Kui dokumendi taotleja isiklik pöördumine dokumendi väljaandmiseks pädevasse asutusse on nõutav, kuid Eesti kodanik viibib välisriigis kinnipidamisasutuses või hoolekandeaasutuses või kui tema tervises seisund ei võimalda tal dokumendi väljaandmise taotluse esitamiseks isiklikult pöörduda Eesti konsulaarametniku poole, võib taotleja või tema seaduslik esindaja esitada Eesti konsulaarametnikule või Euroopa Liidu liikmesriigi välisesindusele kirjaliku avalduse dokumendi väljaandmise taotluse vastuvõtmiseks tema viibimis- või elukohas.

[RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud asjaolusid tõendab taotleja.

[RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

§ 11⁴. Biomeetriliste andmetega dokumendi väljaandmise taotluse esitamine

(1) Biomeetriliste andmetega dokumendi väljaandmiseks esitab isik või tema seaduslik esindaja taotluse dokumendi väljaandmiseks pädevale asutusele.

[RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

(2) Biomeetriliste andmetega dokumendi väljaandmise taotluse esitamiseks pöördub taotleja isiklikult dokumendi väljaandmiseks pädevasse asutusse.

[RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

(3) Dokumendi väljaandmise taotluse esitamiseks pöördub alla 15-aastane või piiratud teovõimega taotleja dokumendi väljaandmiseks pädevasse asutusse isiklikult koos seadusliku esindajaga.

[RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

(4) Eesti kodanik või tema seaduslik esindaja võib isikutunnistuse väljaandmise taotluse ja Eesti kodaniku passi väljaandmise taotluse esitada isiklikult Eesti konsulaarametnikule, kes edastab selle taotleja isikusamasuse kontrollimise ja biomeetriliste andmete võtmise järel läbivaatamiseks Politsei- ja Piirivalveametile.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(5) Kui alla 15-aastane või piiratud teovõimega taotleja esitab isikutunnistuse väljaandmise taotluse või Eesti kodaniku passi väljaandmise taotluse Eesti konsulaarametnikule, pöördub ta taotluse esitamisel Eesti konsulaarametniku poole isiklikult koos seadusliku esindajaga.

[RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

(5¹) Tähtajalist elamisõigust või alalist elamisõigust omav kolmanda riigi kodanik, kelle elukoht on rahvastikuregistri andmetel registreeritud välisriigis, välja arvatud isik, kellele on käesoleva

seaduse § 27 alusel välja antud välismaalase pass, võib esitada elamisloakaardi väljaandmise taotluse isiklikult Eesti konsulaarametnikule, kes edastab selle taotleja isikusamasuse kontrollimise ja biomeetriliste andmete võtmise järel läbivaatamiseks Politsei- ja Piirivalveametile.

[RT I, 09.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

(5²) Tähtajalist elamisluba või pikaajalise elaniku elamisluba omav kolmanda riigi kodanik, kes on registreerinud oma Eestist eemalviibimise ja kelle elukoht on rahvastikuregistri andmetel registreeritud välisriigis, välja arvatud isik, kellele on käesoleva seaduse § 27 alusel välja antud välismaalase pass, võib esitada elamisloakaardi väljaandmise taotluse isiklikult Eesti konsulaarametnikule, kes edastab selle taotleja isikusamasuse kontrollimise ja biomeetriliste andmete võtmise järel läbivaatamiseks Politsei- ja Piirivalveametile.

[RT I, 09.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

(5³) Kui käesoleva paragrahvi lõigetes 5¹ ja 5² nimetatud kolmanda riigi kodanik on alla 15-aastane või piiratud teovõimega, pöördub ta elamisloakaardi väljaandmise taotluse esitamiseks Eesti konsulaarametniku poole isiklikult koos seadusliku esindajaga, kes esitab taotluse elamisloakaardi väljaandmiseks eelnimetatud kolmanda riigi kodaniku eest.

[RT I, 09.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

(6) Biomeetriliste andmetega dokumendi taotlemiseks ei pea isiklikult Politsei- ja Piirivalveametisse, Välisministeeriumisse või Eesti konsulaarametniku poole pöörduma, kui taotleja viimasest elamisloa, tööloa, elamisõiguse või isikut tõendava dokumendi väljaandmise menetluses toimunud daktüloskopeerimisest ei ole möödunud üle kahe aasta ja biomeetrilised andmed ei ole muutunud.

[RT I, 09.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

§ 11⁵. Biomeetriliste andmetega dokumendi väljaandmise taotluse esitamise erijuhud

(1) Kui Eestis viibiva isiku tervises seisund püsivalt ei võimalda tal dokumendi väljaandmise taotluse esitamiseks isiklikult Politsei- ja Piirivalveametisse pöörduda ja isiklik pöördumine on nõutav, võib Politsei- ja Piirivalveamet võtta taotluse vastu, taotleja isiku tuvastada või kontrollida taotleja isikusamasust ja võtta temalt biomeetrilised andmed tema elukohas või viibimiskohas Eestis.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotlejalt võib tema elukohas või viibimiskohas Eestis dokumendi taotluse vastu võtta juhul, kui dokumendi taotlus on põhjendatud, isiku reisi eesmärk on ravi saamine ja dokumendi olemasolu on välisriiki reisimiseks vajalik.

[RT I, 09.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

(3) Isikult tema elukohas või viibimiskohas taotluse vastuvõtmiseks esitab taotleja või tema seaduslik esindaja Politsei- ja Piirivalveametile kirjaliku sooviavalduse ja lisab sellele käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud asjaolusid tõendavad dokumendid.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(4) Kui dokumendi taotleja isiklik pöördumine Politsei- ja Piirivalveametisse on nõutav, võib Politsei- ja Piirivalveamet Eestis vanglas kinni peetava isiku dokumendi väljaandmise taotluse vastu võtta, taotleja isiku tuvastada või kontrollida taotleja isikusamasust ja võtta biomeetrilised andmed tema kinnipidamiskohas Eestis juhul, kui taotlus on põhjendatud, isik vajab vanglas viibimise ajal dokumenti ja isikul ei ole võimalik isiklikult dokumendi väljaandmiseks pädevasse asutusse pöörduda.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud taotlejalt võib Politsei- ja Piirivalveamet isiku kinnipidamiskohas Eestis dokumendi taotluse vastu võtta, kui dokumendi taotlus on põhjendatud, isik vajab vanglas viibimise ajal dokumenti piiriületuse eesmärgil väljaspool Euroopa Liitu ja isikul ei ole võimalik isiklikult dokumendi väljaandmiseks pädevasse asutusse pöörduda.

[RT I, 09.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

(6) Isikult tema kinnipidamiskohas Eestis dokumendi taotluse vastuvõtmiseks esitab vangla direktor kinnituse, mis tõendab vanglas kinni peetava isiku vajadust ületada riigipiiri.

[RT I, 09.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

(7) Alla 6-aastast isikut ei daktüloskopeerita ja tema suhtes ei kohaldata biomeetriliste andmetega dokumendi taotlemisel isikliku ilmumise nõuet.

[RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]

(8) Biomeetriliste andmetega dokumendi taotlemisel käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud isikule ei pea tema seaduslik esindaja taotluse esitamiseks isiklikult pöörduma dokumendi väljaandmiseks pädevasse asutusse või Eesti konsulaarametniku poole, kui seaduslikule esindajale on välja antud käesoleva seaduse § 15 lõikes 4 nimetatud dokument või tal on kehtiv Eesti elamisluba.

[RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]

§ 11⁶. Dokumendi taotlejalt biomeetriliste andmete võtmine

(1) Dokumendi taotluse esitamisega annab taotleja või tema seaduslik esindaja nõusoleku taotleja daktüloskopeerimiseks ja näokujutise võtmiseks ning nende andmete töötlemiseks.
[RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

(2) Kui isikule väljastatakse dokument isikliku taotluseta, on taotleja kohustatud võimaldama daktüloskopeerimist ja näokujutise võtmist ning nende andmete töötlemist.
[RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

(3) Dokumendi taotluse esitamisel taotleja daktüloskopeeritakse.
[RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

(4) Dokumendi taotluse esitamisel esitab taotleja oma foto. Fotol peab isik olema üheselt tuvastatav, foto peab võimaldama näokujutise töötlemist ning ei tohi olla tehtud varem kui kuus kuud enne taotluse esitamist. Taotleja ei pea esitama oma fotot, kui taotluse esitamisel võetakse tema näokujutis.
[RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

(5) Kui isikul puuduvad kõik sõrmed või tema püsiv tervises seisund ei võimalda teda daktüloskopeerida, siis seda ei tehta. Tervises seisund, mille tõttu isikut ei ole võimalik daktüloskopeerida, peab olema isiku poolt tõendatud.
[RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

(6) Kui isikut ei ole ajutiselt võimalik tema tervises seisundi tõttu daktüloskopeerida, siis seda ei tehta. Tervises seisund, mille tõttu isikut ei ole ajutiselt võimalik daktüloskopeerida, peab olema isiku poolt tõendatud.
[RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

(7) Kui isikut ei ole ajutiselt võimalik tema tervises seisundi tõttu daktüloskopeerida ja seetõttu ei ole võimalik dokumenti sõrmejäljekujutisi kanda, ei tohi isikule väljaantava dokumendi kehtivusaeg ületada ühte aastat.
[RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

(8) [Kehtetu - RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]

(9) Dokumenti tehakse märke, millised sõrmejäljekujutised on dokumenti kantud.
[RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

(10) Dokumendi taotlejat ei pea daktüloskopeerima, kui tema viimasest daktüloskopeerimisest ei ole möödunud üle kahe aasta ja biomeetrilised andmed ei ole muutunud.
[RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

§ 11⁷. Dokumendi väljaandmise taotluse läbivaatamine

(1) Dokumendi väljaandmiseks pädeva asutuse kutsel on isik kohustatud isiklikult ilmuma nimetatud asutusse dokumendi väljaandmiseks vajalike menetlustoimingute tegemiseks.

(2) Dokumendi taotlus jäetakse läbi vaatamata, kui isik taotleb dokumendi väljaandmist, kuid keeldub selleks vajalike andmete, sealhulgas biomeetriliste andmete andmisest.
[RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

§ 12. Dokumendi väljaandmisest keeldumine

(1) Dokumendi väljaandmisest keeldutakse, kui nimetatud toimingute sooritamiseks puudub seadusega sätestatud alus.

(1¹) Vanglas kinni peetavale isikule keeldutakse dokumendi väljaandmisest, kui tal on samaliigiline kehtiv dokument ja dokumendi väljaandmise aluseks olevad asjaolud ei ole muutunud.
[RT I 2006, 12, 79- jõust. 01.04.2006]

(2) Eestkostetasutuse ettepanekul või käesoleva seaduse § 10 lõikes 2 nimetatud nõusoleku puudumisel võidakse keelduda reisidokumendi väljaandmisest alla 15-aastasele isikule, kui reisidokumendi väljaandmine võib kahjustada alla 15-aastase isiku huve.

(3) Dokumendi väljaandmisest keeldutakse, kui dokumendi taotleja isik on ettenähtud korras tuvastamata või tema isikusamasus kontrollimata.
[RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]

§ 12¹. Dokumendi väljastamine

(1) Dokument väljastatakse Politsei- ja Piirivalveameti või Välisministeeriumi kaudu.
[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(2) Dokumendi kättesaamiseks peab isik isiklikult ilmuma dokumendi väljastaja asukohta. Dokumendi väljastamisel kontrollib dokumendi väljastaja dokumendi taotleja isikusamasust. Dokumendi kättesaamise kohta annab dokumendi taotleja allkirja.
[RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]

(3) Alla 15-aastane või piiratud teovõimega isik ei pea dokumendi kättesaamiseks isiklikult dokumendi väljastaja asukohta ilmuma. Dokumendi kasutaja õiguste ja huvide kaitseks võib dokumendi väljastaja nõuda dokumendi väljastamiseks alla 15-aastase või piiratud teovõimega taotleja isiklikku ilmumist.
[RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

(4) Dokumendi väljastamisel alla 15-aastase või piiratud teovõimega dokumenditaotleja seaduslikule esindajale kontrollib dokumendi väljastaja seadusliku esindaja isikusamasust. Alla 15-aastase või piiratud teovõimega dokumenditaotleja isikusamasust kontrollitakse tema seadusliku esindaja ütluste alusel.
[RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]

(5) Alla 15-aastase või piiratud teovõimega isiku dokument väljastatakse dokumendi kasutaja seaduslikule esindajale. Dokumendi kättesaamise kohta annab seaduslik esindaja allkirja.
[RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

(6) Dokumendi kasutaja soovil võimaldab dokumendi väljaandja dokumendi kasutajal kontrollida dokumenti digitaalselt kantud biomeetriliste andmete õigsust.
[RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

(7) Välisministeeriumi kaudu väljastatava dokumendi võib konsulaarabi raames väljastamiseks üle anda Euroopa Liidu liikmesriigi välisesindusele.
[RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

(8) Kui isikule ei ole varem välja antud käesolevas seaduses sätestatud dokumenti ning dokumendi taotluse esitamisel ei ilmunud dokumendi taotleja isiklikult dokumendi väljaandmiseks pädevasse asutusse või Eesti konsulaarametniku juurde, ei tohi dokumenti käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud viisil väljastamiseks üle anda.
[RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

(9) Vabariigi Valitsusel on õigus määrusega kehtestada isikut tõendavate dokumentide väljastamise kord ja tähtajad.
[RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

§ 12². Dokumendi väljastamise erijuhud

(1) Kui Eestis viibiva isiku terviseseisund püsivalt ei võimalda tal dokumendi kättesaamiseks isiklikult ilmuda dokumendi väljastaja asukohta, võib dokumendi väljastaja anda dokumendi kasutaja kirjalikul nõusolekul dokumendi väljastamiseks üle valla- või linnavalitsuse või hoolekandeesutuse juhi volitatud töötajale.
[RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

(1¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolusid peab isik tõendama, lisades oma kirjalikule nõusolekule linna- või vallavalitsuse või hoolekandeesutuse kinnituse, et tema terviseseisund püsivalt ei võimalda dokumendi kättesaamiseks isiklikult ilmuda dokumendi väljastaja asukohta.
[RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]

(2) Eestis vanglas kinni peetava isiku dokumendi võib väljastamiseks üle anda vangla direktori volitatud vanglatöötajale.
[RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

(3) Kui Eesti kodanik viibib välisriigis kinnipidamisasutuses või hoolekandeesutuses või kui tema terviseseisund püsivalt ei võimalda tal dokumendi kättesaamiseks isiklikult pöörduda Eesti konsulaarametniku poole, võib isik või tema seaduslik esindaja kirjalikult taotleda Eesti konsulaarametnikult taotlejale dokumendi väljastamist tema viibimis- või elukohas.
[RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

§ 13. Dokumendi kehtetuks tunnistamine

(1) Dokument tunnistatakse kehtetuks:

- 1) kui dokumendi andmise (omamise) alus on ära langenud;
- 2) kui dokument on alusetult välja antud või välja vahetatud;
- 3) kui dokument või selles sisalduv kanne või andmed on võltsitud või ebaõiged;
- 4) kui dokument on muutunud kasutamiskõlbmatuks või selles sisalduv kanne loetamatuks;
- 5) dokument ei ole terviklik või on rikutud;
- 6) dokumendi kaotsimineku või hävimise korral;
- 7) dokumendi kasutajale uue samaliigilise dokumendi väljaandmisel, välja arvatud digitaalse isikutunnistuse ning § 21 lõikes 3 ja § 22 lõikes 6 nimetatud juhul lisapassi väljaandmisel;
[RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]
- 8) dokumendi kasutaja surma või surnuks tunnistamise korral.

(2) Kui Politsei- ja Piirivalveamet tuvastab pärast dokumendi väljaandmist, et dokumendi väljaandmise aluseks olevate asjaolude kohta esitati valeandmeid või võltsitud dokumente, on isik kohustatud Politsei- ja Piirivalveameti nõudmisel dokumentaalselt tõendama dokumendi väljaandmise aluseks olevaid asjaolusid. Kui isik ei ole Politsei- ja Piirivalveameti määratud tähtaja jooksul esitanud nimetatud tõendeid, tunnistab Politsei- ja Piirivalveamet dokumendi kehtetuks valeandmete või võltsitud dokumentide esitamise tõttu.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(3) Käesoleva seaduse lõike 1 punktides 1–3 ja lõikes 2 nimetatud juhtudel teavitab dokumendi kehtetuks tunnistanud asutus dokumendi kasutajat dokumendi kehtetuks tunnistamisest põhjendamatu viivitusega.

(4) Kehtetuks tunnistatud dokumendi kehtivust ei taastata.

(5) Dokumendi väljastaja teeb kehtetuks tunnistatud dokumenti vastava märke või muudab selle muul viisil kasutamiskõlbmatuks, välja arvatud juhul, kui dokument on kadunud või hävinud.

[RT I 2002, 90, 516- jõust. 01.12.2002]

§ 13¹. Väljastamata dokumentide hävitamine

Kui isik ei ole kuue kuu jooksul dokumendi taotluse menetlusse võtmise kuupäevast arvates dokumendi väljastamiseks pädevasse asutusse ilmunud ja isiklik pöördumine on nõutav, võib dokumendi väljaandnud asutus lugeda isiku dokumendi taotlusest loobunuks ning väljastamata dokumendi hävitada.

[RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

§ 14. Dokumendi kasutaja kohustused ja dokumendi tagastamine

(1) Dokumenti kantud andmete muutumisest on dokumendi kasutaja kohustatud teatama dokumendi väljaandnud valitsusasutusele ühe kuu jooksul andmete muutumisest arvates.

(2) Dokumendi kasutamiskõlbmatuks muutumisest, kaotsiminekest või hävimisest on dokumendi kasutaja kohustatud teatama dokumendi väljaandnud valitsusasutusele kolme tööpäeva jooksul dokumendi kasutamiskõlbmatuks muutumise, kaotsimineku või hävimise või sellest teada saamise päevast arvates.

(3) Dokumendi kasutaja on kohustatud dokumendi väljastamisel esitama varem väljaantud kehtiva samaliigilise dokumendi, välja arvatud juhul, kui dokument on kaotsi läinud või hävinud.

(4) Dokumendi kasutaja on kohustatud viivitamatult tagastama dokumendi selle väljaandnud asutusele, kui dokument on tunnistatud kehtetuks käesoleva seaduse § 13 lõike 1 punktide 1–3 ja lõike 2 alusel.

(5) Dokumendi kasutaja surma või surnuks tunnistamise korral tagastatakse dokument selle väljaandnud valitsusasutusele.

[RT I 2002, 90, 516- jõust. 01.12.2002]

§ 15. Dokumendi väljaandmise ja kehtetuks tunnistamise korraldamine

(1) [Vabariigi Valitsus kehtestab määrusega](#) dokumendi väljaandmise taotlemisel esitatavate tõendite ja andmete loetelu ning väljaandmise tähtjad.

(2) [Siseminister kehtestab määrusega](#) isikutunnistuse, digitaalse isikutunnistuse, elamisloakaardi, Eesti kodaniku passi, välismaalase passi, ajutise reisidokumendi, pagulase reisidokumendi, meremehe teenistusraamatu ja meresõidutunnistuse väljaandmise taotluste vormid ning dokumendi taotleja isiku tuvastamise ja isikusamasuse kontrollimise korra.

[RT I, 09.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

(3) [Välisminister kehtestab määrusega](#) diplomaatilise passi, tagasipöördumistunnistuse ja tagasipöördumise loa väljaandmise taotluste vormid ning välisriigi ja rahvusvahelise organisatsiooni reisidokumendi tunnustamise korra.

(4) Politsei- ja Piirivalveamet annab välja ja tunnistab kehtetuks:

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

1) isikutunnistuse;

1¹) digitaalse isikutunnistuse;

[RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]

1²) elamisloakaardi;

[RT I, 09.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

2) Eesti kodaniku passi;

3) välismaalase passi;

4) ajutise reisidokumendi;

5) pagulase reisidokumendi;

6) meremehe teenistusraamatu;

7) meresõidutunnistuse.

(5) Välisministeerium:

1) annab välja ja tunnistab kehtetuks diplomaatilise passi, tagasipöördumistunnistuse ja tagasipöördumise loa;

2) väljastab Eesti kodaniku passi, isikutunnistuse ja digitaalse isikutunnistuse välisriigis viibivale Eesti kodanikule;

3) väljastab digitaalse isikutunnistuse välisriigis viibivale välismaalasele;

4) väljastab elamisloakaardi välisriigis viibivale kolmanda riigi kodanikule, kes taotleb tähtjalist elamisluba või tähtjalist elamisõigust, välja arvatud isikule, kellele on käesoleva seaduse § 27 alusel välja antud välismaalase pass;

5) väljastab elamisloakaardi tähtjalist elamisõigust või alalist elamisõigust omavale kolmanda riigi kodanikule, kelle elukoht on rahvastikuregistri andmetel registreeritud välisriigis, välja arvatud isikule, kellele on käesoleva seaduse § 27 alusel välja antud välismaalase pass;

6) väljastab elamisloakaardi tähtjalist elamisõigust või pikaajalise elaniku elamisõigust omavale kolmanda riigi kodanikule, kes on registreerinud oma Eestist eemalviibimise ja kelle elukoht on rahvastikuregistri andmetel registreeritud välisriigis, välja arvatud isikule, kellele on käesoleva seaduse § 27 alusel välja antud välismaalase pass.

[RT I, 09.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

(6) Dokumendi taotlejalt biomeetriliste andmete võtmise korra [kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega](#).

[RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

(7) Dokumendi väljaandmise taotlemisel fotole esitatavad nõuded [kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega](#).

[RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

(8) Dokumendi väljaandja võib avalikul veebileheküljel avaldada kehtetute dokumentide numbrid ning võimaldada kontrollida dokumendi kehtivust, avaldamata seejuures dokumendi kasutaja isikuandmeid.

[RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]

§ 15¹. [Kehtetu - RT I 2002, 61, 375- jõust. 01.08.2002]

§ 15². Isikut tõendavate dokumentide andmekogu

(1) Isikut tõendavate dokumentide andmekogu (edaspidi *andmekogu*) on Vabariigi Valitsuse poolt asutatud andmekogu. Andmekogu pidamise põhimääruse [kinnitab Vabariigi Valitsus](#).

[RT I 2007, 62, 394- jõust. 21.12.2007 ja osaliselt 30.03.2008]

(2) Andmekogu pidamise eesmärk on riigi sisejulgeoleku tagamiseks arvestuse pidamine isikute tuvastamise ja käesoleva seaduse § 15 lõikes 4 sätestatud isikut tõendavate dokumentide väljaandmise, kehtetuks tunnistamise ning neid dokumente taotlenud isikute üle.
[RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]

(3) Andmekogusse kantud andmetel on õiguslik tähendus.
[RT I 2007, 62, 394- jõust. 21.12.2007 ja osaliselt 30.03.2008]

4. peatükk

DOKUMENDI KEHTIVUS JA KONTROLLIMINE

§ 16. Dokumendi kehtivus

Dokument on kehtiv, kui ta vastab järgmistele nõuetele:

- 1) dokument on välja antud ja andmed on dokumenti kantud õiguspäraselt selleks pädeva asutuse poolt;
- 2) dokumendi kehtivusaeg ei ole lõppenud;
- 3) dokument on kasutamiskõlblik ja võimaldab tuvastada sellesse tehtud kandeid ja nende õigsust ning kontrollida dokumendi kasutaja isikusamasust;
[RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]
- 4) dokument on terviklik ja ei ole rikutud.
[RT I 2002, 90, 516- jõust. 01.12.2002]

§ 17. Dokumendi kontrollimiseks võtmine

(1) Politsei- ja Piirivalveamet ning Kaitsepolitseiamet võib põhjendatud kahtluse korral võtta dokumendi selle kehtivuse kontrollimiseks.
[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(2) Käesoleva paragrahvi lõiget 1 kohaldatakse ka käesolevas seaduses sätestamata dokumendi suhtes. Välismaalase dokumendi ja välisriigi reisidokumendi võib kontrollimiseks võtta ka välismaalase riigis viibimise seaduslikkuse kontrollimiseks ja sinna kantud elamisloa, tööloa või viisa õigsuse kontrollimiseks.
[RT I, 09.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

(3) Dokumendi kontrollimiseks võtnud asutus:
1) annab kasutajale kohe tõendi dokumendi kontrollimiseks võtmise kohta;
2) selgitab dokumendi kasutajale tema õigusi dokumendi kontrollimiseks võtmise vaidlustamiseks;
3) kontrollib dokumendi kehtivust või edastab dokumendi selle kehtivuse kontrollimiseks dokumendi väljaandnud asutusele.

(3¹) Käesoleva paragrahvi lõiget 3 ei kohaldata, kui dokumendi kehtivust kontrollitakse viivituseeta kohapeal.

(4) Dokumendi kontrollimiseks võtmise tõendi vormi [kehtestab siseminister määrusega](#).
[RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

§ 18. Dokumendi kontrollimine

(1) Kontrollimisel kehtivaks osutunud dokument tagastatakse selle kasutajale.

(2) Kontrollimisel dokumendi kehtetuks tunnistamise aluse ilmnmisel dokumenti ei tagastata. Dokumendi kehtetusest teavitatakse taotlejat viivituseeta.

(3) Kui välisriigi reisidokumendi kontrollimisel ilmnevad selle kehtetuks tunnistamise alused, edastatakse dokument välisriigi või rahvusvahelise organisatsiooni pädevale ametiasutusele. Otsus tehakse teatavaks dokumendi kasutajale.

(4) Kui välismaalase dokumendi kontrollimisel avastatakse sellesse mitteõiguspäraselt kantud elamisloa, tööloa või viisa andmed, annulleeritakse andmed kehtestatud korras ja dokument tagastatakse kasutajale.

(5) Dokument tagastatakse või tunnistatakse kehtetuks põhjendamatu viivituseeta.

§ 18¹. Dokumendi kasutaja isikusamasuse kontrollimine

(1) Dokumendi kasutaja isikusamasuse kontrollimisel tehakse dokumendi kasutaja isik kindlaks dokumenti kantud andmete ning isiku võrdlemise teel. Isikusamasuse kontrollimisel võib võrrelda dokumendi kasutajalt võetud biomeetrilisi andmeid dokumenti kantud biomeetriliste andmetega.

(2) Dokumendi kasutaja isikusamasuse digitaalne kontrollimine toimub digitaalset tuvastamist võimaldava sertifikaadi kaudu.

(3) Avalik-õigusliku teenuse elektroonilisel osutamisel on õigus nõuda käesoleva seaduse alusel välja antud isikutunnistusele elamislookaardile või digitaalsele isikutunnistusele kantud digitaalset tuvastamist ja digitaalset allkirjastamist võimaldava sertifikaadi kasutamist. Kui isik keeldub digitaalset tuvastamist ja digitaalset allkirjastamist võimaldava sertifikaadi kasutamisest, võib jätta talle avalik-õigusliku teenuse osutamata.

[RT I, 09.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

5. peatükk ISIKUTUNNISTUS

§ 19. Isikutunnistuse väljaandmise alus

Isikutunnistus on Eesti kodaniku ja Eestis püsivalt elava Euroopa Liidu kodaniku siseriiklik ning digitaalne dokument. Isikutunnistus antakse välja:

1) Eesti kodanikule;

2) Eestis püsivalt elavale Euroopa Liidu kodanikule, kellel on kehtiv elamisõigus.

[RT I, 09.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

§ 19¹. Isikutunnistusele kantavad digitaalsed andmed

(1) Isikutunnistusele kantakse digitaalset tuvastamist võimaldavat sertifikaat ning digitaalset allkirjastamist võimaldavat sertifikaat. Isikutunnistusele kantavate muude digitaalsete andmete loetelu kinnitab [Vabariigi Valitsus](#), arvestades käesoleva seaduse § 9 lõikes 3 sätestatut.

(1¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud sertifikaadid väljastatakse sama kehtivusajaga kui isikutunnistus, millele need kantakse.

[RT I 2006, 29, 221- jõust. 02.01.2007]

(2) [Kehtetu - RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]

(3) [Kehtetu - RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]

(4) [Kehtetu - RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]

§ 20. Isikutunnistuse kehtivusaeg

(1) Eesti kodanikule ja Euroopa Liidu kodanikule antakse isikutunnistus välja kehtivusajaga kuni viis aastat.

[RT I, 09.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

(2) Euroopa Liidu kodaniku isikutunnistuse kehtivusaeg ei tohi ületada talle antud elamisõiguse kehtivusaega.

[RT I, 09.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

(2¹) [Kehtetu - RT I 2006, 29, 221- jõust. 02.01.2007]

(3) Isikutunnistusele kantavate digitaalsete andmete kehtivusaja määrab [Vabariigi Valitsus määrusega](#). Digitaalsete andmete kehtivusaeg ei tohi ületada isikutunnistuse kehtivusaega. Digitaalsete andmete kehtivusaja lõppemine ei ole isikutunnistuse kehtivuse lõppemise aluseks.

[RT I 2006, 29, 221- jõust. 02.01.2007]

5¹. peatükk DIGITAALNE ISIKUTUNNISTUS

[RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]

§ 20¹. Digitaalse isikutunnistuse väljaandmise alus

(1) Digitaalne isikutunnistus on digitaalne dokument. Digitaalne isikutunnistus antakse välja:

1) Eesti kodanikule ja välismaalasele, kellele on varem välja antud isikutunnistus või elamisloakaart või kes taotleb isikutunnistust või elamisloakaarti samaaegselt digitaalse isikutunnistusega;

[RT I, 09.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

2) käesoleva lõike punktis 1 nimetatuta Eesti kodanikule ja välismaalasele.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud isikutele digitaalse isikutunnistuse väljaandmise alustamise aja määrab Vabariigi Valitsus.

[RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]

§ 20². Digitaalsele isikutunnistusele kantavad digitaalsed andmed

(1) Digitaalsele isikutunnistusele kantakse digitaalset tuvastamist võimaldav informatsioon ning digitaalset allkirjastamist võimaldav informatsioon. Digitaalsele isikutunnistusele kantavate digitaalsete andmete loetelu kinnitab Vabariigi Valitsus, arvestades käesoleva seaduse § 9 lõikes 3 sätestatut.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud sertifikaadid väljastatakse sama kehtivusajaga kui digitaalne isikutunnistus, millele need kantakse.

[RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]

§ 20³. Digitaalse isikutunnistuse kehtivusaeg

Digitaalne isikutunnistus antakse välja kehtivusajaga kolm aastat.

[RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]

§ 20⁴. Mobiil-ID vormis digitaalse isikutunnistuse väljaandmise erisused

(1) Mobiil-ID vormis digitaalne isikutunnistus on digitaalne isikutunnistus, mille digitaalset tuvastamist võimaldav sertifikaat ja digitaalset allkirjastamist võimaldav sertifikaat on seotud mobiiltelefoni SIM-kaardiga.

(2) Mobiil-ID vormis digitaalset isikutunnistust ei saa taotleda esindaja kaudu ja seda ei väljastata esindajale.

(3) Mobiil-ID vormis digitaalse isikutunnistuse kättesaamiseks ei pea isik isiklikult ilmuma dokumendi väljastaja asukohta.

(4) Kui mobiil-ID vormis digitaalse isikutunnistuse taotlejal on kehtiv mobiil-ID vormis digitaalne isikutunnistus, tunnistatakse see uue mobiil-ID vormis digitaalse isikutunnistuse väljaandmisel kehtetuks.

(5) Käesoleva seaduse § 14 lõikes 2 nimetatud teatamiskohustus loetakse mobiil-ID vormis digitaalse isikutunnistuse osas täidetuks ka juhul, kui dokumendi kasutaja teavitab dokumendi väljaandja asemel mobiilioperaatorit, kellega tal on leping mobiil-ID kasutamiseks.

(6) Vabariigi Valitsus ei pea kehtestama mobiil-ID vormis digitaalse isikutunnistuse taotluse vormi.

[RT I, 09.12.2010, 1- jõust. 01.02.2011]

6. peatükk EESTI KODANIKU REISIDOKUMENDID

§ 21. Eesti kodaniku pass

(1) Eesti kodaniku pass antakse Eesti kodanikule riigipiiri ületamiseks.

(2) [Kehtetu - RT I 2002, 90, 516- jõust. 01.12.2002]

(3) Eesti kodanikule, kes tõendab põhjendatud isikliku või teenistusliku vajaduse olemasolu, võidakse lisaks varem väljaantud kehtivale Eesti kodaniku passile anda teine Eesti kodaniku pass (lisapass).
[RT I 2002, 90, 516- jõust. 01.12.2002]

§ 22. Diplomaatiline pass

(1) Diplomaatiline pass antakse välja:

- 1) Vabariigi Presidendile;
- 2) Vabariigi Presidendi perekonnaliikmele;
- 3) endisele Vabariigi Presidendile ja tema abikaasale.

(2) Diplomaatiline pass antakse välja ametiülesannete täitmiseks välisriigis Eesti kodanikust:

[RT I 2006, 29, 221- jõust. 02.01.2007]

- 1) Riigikogu esimehele ja aseesimehele;
- 2) Riigikogu liikmele, kui ta kuulub riikliku delegatsiooni koosseisu või esindab riiki ametiisikuna;

2¹) Euroopa Parlamendi liikmele;

[RT I 2010, 7, 28- jõust. 17.04.2010]

3) Vabariigi Valitsuse liikmele;

4) riigisekretärile;

5) Riigikohtu esimehele;

6) õiguskantslerile;

7) riigikontrolörile;

8) erialadiplomaadile;

[RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]

9) karjääridiplomaadile ja põhjendatud vajaduse korral karjääridiplomaadi kandidaadile;

[RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]

10) Eesti Panga presidendile;

11) kaitseväge juhatajale;

12) diplomaatilisele kullerile diplomaatilise posti kättetoimetamiseks.

[RT I 2010, 7, 28- jõust. 17.04.2010]

(3) Vabariigi Valitsus võib välisministri ettepanekul otsustada diplomaatilise passi andmise ka muule Eesti kodanikule, kui see on vajalik riigi ülesannete täitmiseks ja see vastab rahvusvahelisele tavale.

[RT I 2006, 29, 221- jõust. 02.01.2007]

(4) Perekonnaliige käesoleva paragrahvi tähenduses on abikaasa ja alaealine laps ning põhi- või keskharidust omandav või abi vajav töövõimetu täisealine laps.

[RT I 2006, 29, 221- jõust. 02.01.2007]

(4¹) Diplomaatiline pass antakse Eesti Vabariigi välisesinduses töötava diplomaadiga või karjääridiplomaadi kandidaadiga välislähetuses kaasas olevale Eesti kodanikust perekonnaliikmele. Põhjendatud vajaduse korral võib Välisministeerium diplomaatilise passi välja anda ka diplomaadi või karjääridiplomaadi kandidaadi perekonnaliikmele, kes ei ole välislähetuses kaasas.

[RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]

(5) Lõigetes 2, 3 ja 4¹ nimetatud isikud on kohustatud diplomaatilise passi tagastama asutusele, kelle ettepanekul diplomaatiline pass välja anti, ühe kuu jooksul selle väljaandmise aluse äralangemisest arvates.

[RT I 2010, 7, 28- jõust. 17.04.2010]

(5¹) [Kehtetu - RT I 2006, 26, 193- jõust. 01.01.2007]

(5²) [Kehtetu - RT I 2006, 26, 193- jõust. 01.01.2007]

(5³) [Kehtetu - RT I 2006, 26, 193- jõust. 01.01.2007]

(5⁴) [Kehtetu - RT I 2006, 26, 193- jõust. 01.01.2007]

(5⁵) [Kehtetu - RT I 2006, 26, 193- jõust. 01.01.2007]

(5⁶) Lõikes 5 nimetatud asutus on kohustatud viivitamata edastama diplomaatilise passi Välisministeeriumile.

[RT I 2010, 7, 28- jõust. 17.04.2010]

(5⁷) Kui lõigetes 2, 3 ja 4¹ nimetatud isik soovib jätta kehtetuks tunnistatud või kehtivuse kaotanud diplomaatilise passi enda valdusesse, siis muudab asutus, kellele diplomaatiline pass tagastatakse, selle eelnevalt kasutamiskõlbmatuks ja annab isikule.
[RT I 2010, 7, 28- jõust. 17.04.2010]

(5⁸) Kui kasutamiskõlbmatuks muudetud diplomaatiline pass on jäetud isiku taotlusel tema valdusesse, siis koostab asutus, kellele dokument tagastati, teatise ja edastab selle Välisministeeriumile. Vabariigi Valitsus võib kehtestada määrusega diplomaatilise passi kasutamiskõlbmatuks muutmise ja sellest Välisministeeriumi teavitamise korra ning diplomaatilise passi isiku valdusesse andmise teatise esitatavate andmete loetelu ja teatise vormi.
[RT I 2010, 7, 28- jõust. 17.04.2010]

(5⁹) Kui lõigetes 2, 3 või 4¹ nimetatud isik ei tagasta diplomaatilist passi ühe kuu jooksul selle väljaandmise aluse äralangemise päevast arvates, siis on asutus, kelle ettepanekul diplomaatiline pass välja anti, kohustatud järgmisel tööpäeval teavitama sellest kirjalikult Välisministeeriumi.
[RT I 2010, 7, 28- jõust. 17.04.2010]

(5¹⁰) Lõikes 5⁹ nimetatud teate saamisel tunnistab Välisministeerium diplomaatilise passi viivitamata kehtetuks.
[RT I 2010, 7, 28- jõust. 17.04.2010]

(5¹¹) Lõikes 5 nimetatud asutus on kohustatud tagama diplomaatilise passi sihipärase kasutamise.
[RT I 2010, 7, 28- jõust. 17.04.2010]

(6) Vajaduse korral võib Välisministeerium välja anda diplomaatilise lisapassi.

§ 23. Meremehe teenistusraamat

Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) konventsiooni «Meremeeste riiklike isikut tõendavate dokumentide kohta» nõuetele vastav meremehe teenistusraamat antakse Eesti kodanikust meremehele.

§ 24. Eesti kodaniku reisidokumendi kehtivusaeg

(1) Eesti kodaniku pass antakse välja kehtivusajaga kuni viis aastat.

(2) [Kehtetu - RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

(3) Lisapass antakse kehtivusajaga kuni viis aastat, kuid mitte kauemaks kui varem väljaantud Eesti kodaniku passi kehtivusajaks.

(4) Diplomaatiline pass antakse kehtivusajaga kuni:

1) viis aastat Vabariigi Presidendile ja tema abikaasale;

2) viis aastat Vabariigi Presidendi alaealisele lapsele, kuid mitte kauemaks kui tema täisealiseks saamiseni;

3) viis aastat endisele Vabariigi Presidendile ja tema abikaasale;

4) neli aastat ja kuus kuud Riigikogu liikmele, Vabariigi Valitsuse liikmele ja riigisekretärile, kusjuures diplomaatilise passi kehtivusaeg ei tohi ületada kuut kuud tema ametivolituste lõppemise päevast arvates;

[RT I 2010, 7, 28- jõust. 17.04.2010]

4¹) viis aastat Euroopa Parlamendi liikmele, kuid mitte kauemaks kui tema ametivolituste lõppemiseni;
[RT I 2010, 7, 28- jõust. 17.04.2010]

5) viis aastat Riigikohtu esimehele, kuid mitte kauemaks kui tema ametivolituste lõppemiseni;

6) viis aastat õiguskantslerile, kuid mitte kauemaks kui tema ametivolituste lõppemiseni;

7) viis aastat riigikontrolörile, kuid mitte kauemaks kui tema ametivolituste lõppemiseni;

8) viis aastat diplomaadile;

9) viis aastat Eesti Panga presidendile, kuid mitte kauemaks kui tema ametivolituste lõppemiseni;

10) viis aastat kaitseväge juhatajale, kuid mitte kauemaks kui tema ametivolituste lõppemiseni;

11) kuni kolm aastat käesoleva seaduse § 22 lõikes 3 nimetatud isikule;

12) viis aastat Välisministeeriumi koosseisuvälisele teenistujale ja temaga välislähetuses kaasas viibivale perekonnaliikmele, kuid mitte kauemaks kui üks kuu pärast koosseisuvälise teenistuja välislähetuse lõppemist;

13) viis aastat välislähetuses viibiva diplomaadi perekonnaliikmele, kuid mitte kauemaks kui üks kuu pärast diplomaadi välislähetuse lõppemist;

14) kolm aastat diplomaatilisele kullerile.

(4¹) Diplomaatiline lisapass antakse kehtivusajaga kuni viis aastat, kuid mitte kauemaks kui varem väljaantud diplomaatilise passi kehtivusajaks.

(5) Meremehe teenistusraamat antakse välja kehtivusajaga kuni viis aastat.
[RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

§ 25. Reisidokumendi kehtivusala

(1) Eesti kodaniku või välismaalase reisidokumendi kehtivusala on piiramatu.

(2) Reisidokumendi kehtivusala võib dokumendi väljaandnud valitsusasutus piirata prokuröri ettepanekul, kui dokumendi kasutajale on kriminaalasjas kohaldatud tõkendina allkirja võtmist elukohast mittelahkumise kohta või isiklikku käendust või kautsjoni.

(3) Välislepingus ettenähtud juhtudel võib reisidokumendi kehtivusala piirata.

(4) Välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse alusel elamisloa saanud välismaalasele Eesti Vabariigi poolt väljaantud reisidokument ei kehti tema kodakondsusjärgses riigis või tema alalises asukohariigis.

(5) Reisidokumendi kehtivusala piiramisel tehakse vastav märge reisidokumendi.
[RT I 2006, 2, 3- jõust. 01.07.2006]

7. peatükk VÄLISMAALASE DOKUMENDID

§ 26. Välismaalase passi staatus

(1) Välismaalase pass on välismaalasele Eesti Vabariigi poolt antav reisidokument.
[RT I, 09.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

(2) Välismaalase pass ei anna selle kasutajale õigust Eesti välisesinduse poolsele kaitsele, kui seadus või välisleping ei sätesta teisiti.
[RT I 2002, 90, 516- jõust. 01.12.2002]

§ 27. Välismaalase passi väljaandmise alus

(1) Välismaalase pass antakse välja välismaalasele, kellel on kehtiv Eesti elamisluba või elamisõigus Eestis, ning kui on tõendatud, et välismaalasel puudub välisriigi reisidokument ja tal ei ole võimalik seda saada.

(2) [Kehtetu - RT I 2002, 90, 516- jõust. 01.12.2002]

(3) Välisriigi kodanikule välismaalase passi väljaandmiseks peab välismaalane esitama oma kodakondsusriigi pädeva ametiasutuse nõusoleku talle välismaalase passi väljaandmiseks või tõendama, et nimetatud nõusolekut ei ole võimalik saada.
[RT I 2006, 26, 191- jõust. 01.08.2006]

§ 28. Välismaalase passi kehtivusaeg [RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

(1) Välismaalase pass antakse välja kehtivusajaga kuni viis aastat, kusjuures kehtivusaeg ei tohi ületada välismaalasele antud elamisloa või elamisõiguse kehtivusaega.

(2) [Kehtetu - RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

§ 29. Ajutise reisidokumendi staatus ja andmise alus

(1) Ajutine reisidokument on Eestis viibivale välismaalasele Eesti Vabariigi poolt antav reisidokument Eestist lahkumiseks ja Eestisse tagasipöördumiseks.

(2) Ajutine reisidokument võidakse anda vormikohase taotluseta tagasipöördumise õiguseta Eestist lahkuvale või väljasõiduks kohustatud välismaalasele, kui tal puudub kehtiv reisidokument või välisriigi poolt väljaantud tagasipöördumistunnistus.

(3) Ajutine reisidokument võidakse Eestis seaduslikult elavale välismaalasele anda ühekordseks Eestist lahkumiseks ja siia tagasipöördumiseks, kui tal puudub kehtiv reisidokument ja tal ei ole õigust saada välismaalase passi.

(4) Ajutine reisidokument ei anna selle kasutajale õigust Eesti välisesinduse poolsele kaitsele, kui seadus või välisleping ei sätesta teisiti.
[RT I 2002, 90, 516- jõust. 01.12.2002]

§ 30. Ajutise reisidokumendi kehtivusaeg

Ajutine reisidokument antakse kehtivusajaga kuni kaks aastat.

§ 31. Pagulase reisidokumendi staatus ja andmise alus

(1) Pagulase reisidokument on välismaalasele, kellele on antud varjupaik Eestis, Eesti Vabariigi poolt antav reisidokument.

(2) Pagulase reisidokument ei anna selle kasutajale õigust Eesti välisesinduse poolsele kaitsele, kui seadus või välisleping ei sätesta teisiti.

(3) Pagulase reisidokument peab vastama ÜRO pagulasseisundi konventsiooni nõuetele, arvestades tänapäevaste reisidokumentide käideldavuse ja turvalisuse nõuetega.

(4) Pagulase reisidokument antakse välismaalasele, kellel on välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse § 38 lõikes 1 nimetatud elamisloa.
[RT I 2006, 2, 3- jõust. 01.07.2006]

§ 32. Pagulase reisidokumendi kehtivusaeg [RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

(1) Pagulase reisidokument antakse välja kehtivusajaga kuni viis aastat, kusjuures kehtivusaeg ei tohi ületada pagulasele antud elamisloa kehtivusaega.

(2) [Kehtetu - RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

§ 33. Meresõidutunnistuse staatus ja andmise alus

(1) Meresõidutunnistus on välismaalasele Eesti Vabariigi poolt antav reisidokument.
[RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

(2) Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) konventsiooni «Meremeeste riiklike isikut tõendavate dokumentide kohta» nõuetele vastav meresõidutunnistus antakse Eestis elamisloa või elamisõigust omavale välismaalasest meremehele tema taotluse alusel.
[RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]

§ 34. Meresõidutunnistuse kehtivusaeg

Meresõidutunnistus antakse kehtivusajaga kuni viis aastat, kusjuures kehtivusaeg ei tohi ületada välismaalasele antud elamisloa kehtivusaega.

§ 34¹. Elamisloakaardi väljaandmise alus

(1) Elamisloakaart on Eestis püsivalt elava kolmanda riigi kodaniku siseriiklik ja digitaalne dokument. Elamisloakaart antakse välja Eestis püsivalt elavale kolmanda riigi kodanikule, kellel on kehtiv elamisloa või elamisõigus.

(2) Teised käesoleva seadusega sätestatud dokumendid antakse välja elamisloakaardi andmete alusel. Käesolev lõige ei laiene isikutele, kellel käesoleva seaduse alusel ei pea olema elamisloakaarti.
[RT I, 09.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

§ 34². Elamisloakaardile kantavad digitaalsed andmed

(1) Elamisloakaardile kantakse digitaalset tuvastamist võimaldav sertifikaat ning digitaalset allkirjastamist võimaldav sertifikaat. Elamisloakaardile kantavate muude digitaalsete andmete loetelu kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega, arvestades käesoleva seaduse § 9 lõikes 3 sätestatud.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud sertifikaadid väljastatakse sama kehtivusajaga kui elamisloakaart, millele need kantakse.

[RT I, 09.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

§ 34³. Elamisloakaardi kehtivusaeg

(1) Elamisloakaart antakse välja kehtivusajaga kuni viis aastat.

(2) Elamisloakaardi kehtivusaeg ei tohi ületada isikule antud elamisloa või elamisõiguse kehtivusaega.

(3) Elamisloakaardile kantavate digitaalsete andmete kehtivusaja määrab Vabariigi Valitsus määrusega. Digitaalsete andmete kehtivusaeg ei tohi ületada elamisloakaardi kehtivusaega. Digitaalsete andmete kehtivusaja lõppemine ei ole elamisloakaardi kehtivuse lõppemise aluseks.

[RT I, 09.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

8. peatükk TAGASIPÖÖRDUMISTUNNISTUS JA TAGASIPÖÖRDUMISE LUBA

§ 35. Tagasipöördumistunnistuse andmise alus

(1) Tagasipöördumistunnistus antakse välisriigis viibivale Eesti kodanikule, kelle reisidokument on muutunud kasutamiskõlbmatuks, hävinud või kaotsi läinud.

(2) Eesti kodaniku välisriigis sündinud alla üheaastasele lapsele antakse tagasipöördumistunnistus sünnitõendi või sünnitunnistuse alusel.

(3) Eesti kodanikule, kellel ei ole kehtivat Eesti dokumenti, võib tagasipöördumistunnistuse väljastada, kui dokumendi väljastamine on avalikes huvides.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud juhul ei pea dokumendi väljastamiseks olema isiku taotlust.

[RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

§ 36. Tagasipöördumistunnistuse kehtivus

(1) Tagasipöördumistunnistus antakse kehtivusajaga kuni kaksteist kuud.

(2) Tagasipöördumistunnistus tagastatakse Eestisse sissesõitmisel Politsei- ja Piirivalveametile, kes edastab selle Välisministeeriumile.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

§ 36¹. Tagasipöördumise loa andmise alus

(1) Tagasipöördumise loa võib anda Eestisse tagasipöördumiseks välismaalasele:

1) kes elab Eesti Vabariigis elamisloa alusel ja kellele väljaantud välismaalase pass, ajutine reisidokument või pagulase reisidokument on välisriigis viibides muutunud kasutamiskõlbmatuks, hävinud, kehtivuse kaotanud või kaotsi läinud;

[RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]

2) kelle Eesti Vabariik võtab välislepingu alusel tagasi.

(2) Eesti Vabariigis elamisloa alusel elava välismaalase välisriigis sündinud alla üheaastasele lapsele võib anda tagasipöördumise loa sünnitõendi või sünnitunnistuse alusel.

[RT I 2004, 2, 4- jõust. 16.01.2004]

§ 36². Tagasipöördumise loa kehtivus

(1) Tagasipöördumise luba antakse kehtivusajaga kuni kaksteist kuud.

(1¹) Käesoleva seaduse § 36¹ lõike 1 punktis 1 nimetatud alusel antud tagasipöördumise loa kehtivusaeg ei tohi ületada välismaalase elamisloa kehtivusaega.

(2) Tagasipöördumise luba tagastatakse Eestisse sissesõitmisel Politsei- ja Piirivalveametile, kes edastab selle Välisministeeriumile.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

8¹. peatükk VASTUTUS

§ 36³. Isikut tõendavate dokumentide seaduse nõuete rikkumine

(1) Isikut tõendavasse dokumenti kantud andmete muutmisest või dokumendi kasutamiskõlbmatuks muutumisest, kaotaminekust või hävimisest dokumendi väljaandnud valitsusasutuse teavitamata jätmise eest dokumendi kasutaja poolt – karistatakse rahatrahviga kuni 50 trahviühikut.

(2) Käesolevas paragrahvis sätestatud väärteole kohaldatakse karistusseadustiku üldosa ja väärteomenetluse seadustiku sätteid.

(3) Käesolevas paragrahvis sätestatud väärteo kohtuväline menetleja on politseiasutus.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

9. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 37. Andmed käesoleva seaduse alusel väljaantavate dokumentide kohta

Andmed käesoleva seaduse alusel väljaantavate dokumentide kohta kantakse rahvastikuregistrisse vastavalt rahvastikuregistri seadusele. Andmeid Eestis ebaseaduslikult viibiva välismaalase dokumentide kohta töödeldakse välismaalaste seaduse alusel kehtestatud siseministri määrusega sätestatud korras.

§ 38. Varem väljaantud dokumentide kehtivus

(1) Eesti kodaniku isikut ja kodakondsust tõendavate dokumentide seaduse alusel väljaantud Eesti kodaniku pass, diplomaatiline pass ja meremehe teenistusraamat kehtivad kuni dokumendi kehtivusaja lõpuni ja nende suhtes kohaldatakse käesoleva seaduse sätteid.

(2) Välismaalaste seaduse alusel väljaantud välismaalase pass kehtib kuni selle kehtivusaja lõpuni ja selle suhtes kohaldatakse käesoleva seaduse sätteid.

(3) Ajutise reisidokumendi seaduse alusel väljaantud ajutine reisidokument kehtib kuni selle kehtivusaja lõpuni ja selle suhtes kohaldatakse käesoleva seaduse sätteid.

(4) Dokumendi kehtivus ei sõltu dokumendi vormi, tehnilise kirjelduse ja dokumenti kantavate andmete loetelu muutumisest, kui seaduse või selle alusel antud õigustloova aktiga ei ole ette nähtud teisiti.

[RT I 2002, 90, 516- jõust. 01.12.2002]

§ 39. Käesoleva seaduse §-de 5 ja 6 rakendamine

Käesoleva seaduse paragrahvisid 5 ja 6 rakendatakse alates 2002. aasta 1. jaanuarist.

§ 40. Isikutunnistuse ja pagulase reisidokumendi väljaandmise alustamine

Isikutunnistuse ja pagulase reisidokumendi väljaandmise alustamise aja määrab Vabariigi Valitsus, arvestades käesoleva seaduse §-s 39 sätestatud, ühe aasta jooksul käesoleva seaduse jõustumisest arvates.

§ 40¹. Biomeetriliste andmete dokumentides kasutuselevõtmise tähtpäevad

(1) Isikut tõendavates dokumentides sõrmejäljekujutiste kasutuselevõtmise tähtpäeva otsustab [Vabariigi Valitsus määrusega](#).
[RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

(2) Käesoleva seaduse § 11⁴ lõigetes 2–5 sätestatud isikliku ilmumise nõude rakendamise tähtpäeva otsustab [Vabariigi Valitsus määrusega](#). Kuni nimetatud tähtpäevani on dokumendi taotleja isiklik ilmumine dokumendi taotluse esitamiseks kohustuslik üksnes juhul, kui talle ei ole eelnevalt käesolevas seaduses sätestatud dokumenti välja antud. Kuni vastava tähtpäevani ei rakendata isikut tõendavate dokumentide väljaandmise menetluses daktüloskopeerimist.
[RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

(3) [Kehtetu - [RT I 2009, 27, 166](#)- jõust. 30.07.2009]

(4) Käesoleva seaduse § 11⁵ rakendamise tähtpäeva otsustab [Vabariigi Valitsus määrusega](#).
[RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

§ 40². Biomeetriliste andmetega dokumentide kasutuselevõtmise erisused [RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

(1) Kuni dokumendi taotleja daktüloskopeerimise alustamiseni võib dokumendi väljaandmise taotluse edastada taotleja kirjalikul nõusolekul valla- või linnavalitsuse või hoolekandeesutuse juhi volitatud töötaja pärast dokumendi taotleja isikusamasuse kontrollimist, kui Eestis viibiva taotleja tervises seisund püsivalt ei võimalda tal dokumendi väljaandmise taotluse esitamiseks isiklikult pöörduda pädevasse asutusse.
[RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolusid peab taotleja tõendama. Taotlusele lisatakse linna- või vallavalitsuse või hoolekandeesutuse kinnitus, et isiku tervises seisund püsivalt ei võimalda taotluse esitamiseks isiklikult pöörduda selleks pädevasse asutusse.
[RT I 2006, 29, 221- jõust. 28.08.2006]

(3) Kuni dokumendi taotleja daktüloskopeerimise alustamiseni võib Eestis vanglas kinni peetava isiku dokumendi väljaandmise taotluse edastada vangla direktori volitatud vanglatöötaja dokumendi taotleja isikusamasuse kontrollimise järel juhul, kui taotlus on põhjendatud, isik vajab vanglas viibimise ajal dokumenti ja isikul ei ole võimalik isiklikult dokumendi väljaandmiseks pädevasse asutusse pöörduda.
[RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]

(4) Kuni dokumendi taotleja daktüloskopeerimise alustamiseni ei pea alla 15-aastane või piiratud teovõimega taotleja biomeetriliste andmetega dokumendi taotluse esitamiseks isiklikult pöörduma dokumendi väljaandmiseks pädevasse asutusse või Eesti konsulaarametniku poole, kui tema seaduslikule esindajale on välja antud käesoleva seaduse § 15 lõikes 4 sätestatud dokument.
[RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]

(5) Kuni dokumendi taotleja daktüloskopeerimise alustamiseni ei pea käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud isikule biomeetriliste andmetega dokumendi taotlemisel tema seaduslik esindaja dokumendi taotluse esitamiseks isiklikult pöörduma dokumendi väljaandmiseks pädevasse asutusse või Eesti konsulaarametniku poole, kui seaduslikule esindajale on välja antud käesoleva seaduse § 15 lõikes 4 nimetatud dokument või tal on kehtiv Eesti elamisluuba.
[RT I 2009, 27, 166- jõust. 30.07.2009]

§ 40³. Digitaalse isikutunnistuse väljaandmise alustamine

Digitaalse isikutunnistuse väljaandmise alustamise aja määrab Vabariigi Valitsus, arvestades, et digitaalse isikutunnistuse väljaandmist alustatakse hiljemalt 2010. aasta 1. oktoobril.
[RT I 2010, 7, 28- jõust. 17.04.2010]

§ 40⁴. Elamisloakaardi väljaandmise alustamine

(1) Elamisloakaardi väljaandmist alustatakse 2011. aasta 1. jaanuarist.

(2) Enne 2011. aasta 1. jaanuari kolmanda riigi kodanikule väljaantud isikutunnistus kehtib kuni dokumendi kehtivusaja lõpuni ning selle suhtes kohaldatakse elamisloakaardi kohta käivaid sätteid.

(3) Kui kolmanda riigi kodanik esitab isikutunnistuse väljaandmise taotluse enne 2011. aasta 1. jaanuari, kuid otsus dokumendi väljaandmise kohta tehakse nimetatud tähtajast hiljem, võib nimetatud taotluse alusel kuni 2012. aasta 20. maini anda kolmanda riigi kodanikule elamisloakaardi välja sõrmejäljekujutisteta.

(4) Elamisloakaardi väljaandmisel tunnistatakse kolmanda riigi kodanikule varem väljaantud isikutunnistus kehtetuks. Dokumendi kasutaja on kohustatud elamisloakaardi väljastamisel esitama varem väljaantud kehtiva isikutunnistuse, välja arvatud juhul, kui dokument on kaotsi läinud või hävinud.

[RT I, 09.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

§ 40⁵. Kokkulepete sõlmimise pädevus

Vabariigi Valitsus võib välisriikidega sõlmida isikusamasuse kontrollimist ja riigipiiri ületamist võimaldavate dokumentide väljaandmisega seotud kokkuleppeid.

[RT I, 09.12.2010, 1- jõust. 01.01.2011]

§ 40⁶. Erisused mobiil-ID vormis väljaantava digitaalse isikutunnistuse taotluse läbivaatamise eest võetava riigilõivu tasumisel

(1) Mobiil-ID vormis väljaantava digitaalse isikutunnistuse väljaandmise taotluse läbivaatamise eest on riigilõivu tasujaks riigilõivu seaduse mõistes eraõiguslik juriidiline isik, kellega Politsei- ja Piirivalveamet on sõlminud lepingu mobiil-ID vormis väljaantava digitaalse isikutunnistuse väljaandmise korraldamiseks (edaspidi käesolevas paragrahvis *riigilõivu tasuja*).

(2) Riigilõivu tasuja suhtes kohaldatakse riigilõivu seaduses riigilõivu tasuja kohta sätestatud, arvestades käesolevas paragrahvis sätestatud erisusi.

(3) Mobiil-ID vormis digitaalse isikutunnistuse väljaandmise taotluse läbivaatamise eest ei või riigilõivu tasuda muu isik kui riigilõivu tasuja.

(4) Riigilõivu tasuja on kohustatud mobiil-ID vormis väljaantava digitaalse isikutunnistuse väljaandmise korraldamise lepingus (edaspidi käesolevas paragrahvis *leping*) kokkulepitud tingimustel ja määras tasuma riigilõivu ettemaksuna Rahandusministeeriumi pangakontole Politsei- ja Piirivalveametile e-riigikassas avatud viitenumbriga.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud ettemaksuna tasutud riigilõivu korral ei pea riigilõivu tasuja ülekandele märkima riigilõivuseaduse § 9 lõikes 4 nõutud isiku nime, kelle eest riigilõiv tasutakse.

(6) Mobiil-ID vormis väljaantava digitaalse isikutunnistuse väljaandmise taotluse saamisel arvestab Politsei- ja Piirivalveamet taotluse läbivaatamise eest võetava riigilõivu summa riigilõivu tasuja poolt ettemaksuna tasutud riigilõivu ettemaksu jäägist maha.

(7) Kui riigilõivu tasuja poolt lepingus sätestatud tingimustel ja määras ettemaksuna tasutud riigilõivude summa on lõppenud, siis jätab Politsei- ja Piirivalveamet mobiil-ID vormis digitaalse isikutunnistuse taotluse läbi vaatamata.

(8) Riigilõivu tasuja võib nõuda mobiil-ID vormis väljaantava digitaalse isikutunnistuse taotlejalt tema taotluse läbivaatamise eest tasutud riigilõivule vastava summa sisse igal ajal alates hetkest, kui isik on esitanud digitaalse isikutunnistuse taotluse, kui riigilõivu tasuja ja isik ei ole kokku leppinud teisiti. Riigilõivu tasuja võib taotlejalt tema taotluse läbivaatamise eest tasutud riigilõivule vastava summa sisse nõudmise õiguse üle anda teisele isikule.

(9) Riigilõivu tasujal ei ole õigust taotleda mobiil-ID vormis väljaantava digitaalse isikutunnistuse väljaandmise taotluse läbivaatamise eest võetava riigilõivu tagastamist.

(10) Lepingu lõpetamisel riigilõivu tasujaga tagastab Politsei- ja Piirivalveamet kasutamata jäänud ettemaksu jäägi riigilõivu tasujale.

[RT I, 09.12.2010, 1- jõust. 01.02.2011]

§ 41. – § 43.[Käesolevast tekstist välja jäetud.]